

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 8.—Núm. 340.—Dissapte 16 de Febrer de 1907

PORTAVEU DE LA ASSOCIACIÓ CATALANISTA Y DEL CENTRE NACIONALISTA CATALÀ

HERMÓS ECZEMPLE

Corprèn talment y'ns omple d'esperansa l'hermosíssima actitud dels distints partits polítichs que formen a Barcelona la Solidaritat Catalana, devant de les properes eleccions provincials y generals. Qui dubti de qu'el poble català no té parió a Espanya y en molts altres països per son civisme y sa cultura, que vegi aquest eczemple y reflexioni després.

Republicans, carlistes y catalanistes a Barcelona, semblen jugar a qui més dóna probas de llealtat. Per unanimitat prenen llurs acorts, se distribueixen los llochs, elegeixen llurs candidats, sense que'l més petit núvol enteli llurs cordialíssimes relacions. Són homes tots de partit, ab prejudicis y apassionaments, y no obstant, l'egoisme enmudeix devant l'interès suprem de la terra catalana. Es que per demunt de tots y de tot hi ha Catalunya.

Ah! Quantes ensenyances podèm deduir de la Solidaritat Catalana y de llurs efectes! Los qui per tant de temps inconscientment han contribuit a la divisió del poble català en castes y partits que cap benefici han assolit pera la Patria, quin consol més gran deuen experimentar avuy al veure com conservant cada hú llur peculiar criteri, sense renunciar a ideals sempre nobles si's professen de bona fè, contribueixen a esborrar rrencunes y odis pera proclamar en ares de la pau y de la tolerancia, la més estreta germanor entre'ls fills d'aquesta terra!

Que cundeixi l'eczemple; que cada hú en la mida de llurs relacions l'escampiari. Ell tindrà prou forsa pera despertar als més adormits, pera fer renaixer l'esperança als més recelosos, pera obrir a la fè l'ànima dels més escéptichs; y ja ho veureu com l'eczemple de Barcelona's propagarà aviat a totes les comarques catalanes y la nostra Patria tornarà a esser lo que havia sigut en altre temps, lo que peral seu bé may podia deixar d'esser: un sol còs, ab una sola ànima, ab un sol pensament y una sola voluntat.

Les eleccions a Gandesa

«El descuaje del caciquismo»
o la barra d'En Maura

En lo passat nombre publicarem una valenta crida a la bona gent de Falset y Gandesa pera que sortissin de l'aclaparament en que viuen mercès a l'infamant cacicat que allí venen exercent los polítichs centralistes. Ben lluny estava de pensar l'excellent company que escrigué aquell article, que tan prompte poguesim afegir als molts que empleava, un nou argument de tanta forsa com lo per sòrt ha vingut a les nostres mans.

Se tracta d'una carta que ha de guanyarse per sí sola gran popularitat; un document demostratiu dels *inmellorables propòsits* d'En Maura, de llurs graus de sinceritat electoral, de la qual poden pendre bona nota fins aquells *fervientes catòlicos* que s'afanjan en reproduir ab mal continguda satisfacció ls elogis que al quefe del Gobern dedica'l correspolson A, del Brusi, y imitant al *pastelero* degá de la premsa barcelonina, eviten tan com poden parlar de la notabilíssima conferencia del Dr. Alcover, que publiquèm també en la present edició, a petició de molts catòlics nacionalistes menys *fervientes* tal volta qu'ls aludits y, per lo tant, més *intelectuales*.

Llegeixin los electors de Gandesa y'ls dels demés districtes de Catalunya:

JESÚS PANDO Y VALLE

ABOGADO

VILLANUEVA, 23.—MADRID

Sr. D.

Muy Sr. mío: Al manifestar yo mi deseo de venir al Congreso en las elecciones próximas, por un distrito de mi provincia (Asturias) donde tengo prestigios y arraigo y de la cual son mis íntimos amigos el Ministro de Instrucción Pública y Don Alejandro Pidal, otras personas que me quieren mucho y tienen probada influencia en el de Gandesa, me excitaron á presentar mi candidatura ahí estimándolo de conveniencia para esos pueblos y para mi propio.

Decidido yo á hacerlo y consultado el Gobierno, éste vé con gusto mi resolución y encarga, desde luego al Gobernador, haga los primeros trabajos en mi favor.

Me dicen que es V. de los que pueden en el terreno electoral y cuenta con numerosas relaciones y en tal concepto le anticipó mi propósito.

Si por acaso los Sres. Urquía, Bosch ó algún otro formularan pretensiones en igual sentido, lucharé con ellos porque estimo que tengo más fuerza.

El diputado por Valls, Don Salvador Canals, me trata y me quiere desde que vino á España, hace unos 15 años y este y todo Madrid pueden dar á V. noticias de mí; algunos Sres. de Tarragona, Reus y Tortosa me conocen bien, y el que ha sido diputado á Cortes por Vendrell, señor Alvarez, y el que lo era provincial hace muy poco Sr. Inglada, tienen pruebas repetidas de mi independencia de carácter, de mi influencia en la Corte y de mi siempre buena voluntad de servir desinteresadamente en las buenas causas.

Si V. me favorece con su apoyo le agraderé que inmediatamente me escriba inspirándome acerca de los servicios que desde luego puedo prestar á esos pueblos, á V. y á sus amigos y en esa forma podrá comprobar prácticamente que tengo medios y resolución de influir en los destinos de ese país y en las personas que lo merecen.

Sirva esta carta para ofrecerle mi amistad y ponerme á sus órdenes como su más affino. s. s. q. b. s. m.

JESÚS PANDO Y VALLE.

10 Febrero 1907.

**

La despreocupació d'En Maura y'ls seus es ben manifesta. La carta copiada, de la que sols n'hem tret lo nom de la persona a qui va dirigida, diu ben clar lo que serán les vinentes eleccions generals a Gandesa y a tot Catalunya. Y això d'enviar cuneros y encarregar la feyna electoral als governadors, ho fa en Maura quan aquí s'ha manifestat ab més forsa cada dia, un moviment d'opinió contrari sobretot al cunerisme y al caciquisme!

No volèm comentar les paraules de l'ilustre desconegut senyor Pando y Valle. Los electors de Gandesa ahont ell té més fuerza que ningú, prou ho farán y tal vegada tot llegintles se convencin de que es arribada l'hora, per honor seu y de Catalunya, d'acabar ab l'imperi dels Urquia, Pando y demés vividors de la política centralista.

Avuy fós y demá festa.

Los pressupostos de 1907

La *Gaceta* la publica. Son magnífichs, com sempre. Pugen:
los d'instrucció 48.539.356 ptes.
los de guerra y ma-
rina 195.591.167 »
y'ls totals 1.003.953.917 »

Es a dir que l'Estat, de cada 23 pessetes que gasta, ne gasta 1 en instrucció de tota mena; per cada pesseta d'instrucció, gasta 4 pessetes en armes.

Però no es tot això. L'Estat, per concepcions d'ensenyansa, cobra

llloguers a particulars	100.000 ptes.
pagos d'Ajuntaments	26.363.250 »
matrícules	800.000 »

y en total 27.263.250 ptes.

De manera que l'Estat no més paga 21.276.166, es a dir, una pesseta per instrucció de cada dèu que gasta en armes.

Però encara hi ha més. D'aquests 21 milions n'hi ha 600.000 pessetes que no's determina en que s'han de gastar, y uns 13 milions en personal que no es de mestres ni catedràtichs, sinó comissions, etz. De manera que, efectives, l'Estat no més paga 8.476.106 pessetes, es a dir, 23 vegades menys que a guerra y marina.

Queda judicada l'Espanya centralista.

**

Ara vaig a remarcar tres fets, y sobre de ells apoyar una hipòtesis.

Primer. A Catalunya tota l'opinió (los *neutres* no'n tenen) es republicana, carlina o catalanista.

Segon. Aquests tres partits han declarat constantment dues coses: que gastarien molt més en instrucció, y que dèu rebaxarsel cupo d'eczercit a uns 30.000 homes.

Tercer. Si Catalunya disposés de son govern interior, governarien aquests partits, únics ab forsa.

Sobre d'aquests fets evidents, vaig a fer uns pressupostos suposant que se'n ha concedit l'autonomia universitària, demandada fins per l'assamblea de catedràtichs reunida a Valencia, fa dos anys.

**

Catalunya paga $\frac{1}{4}$ part dels pressupostos de l'Estat. Per lo tant,

$\frac{1}{4}$ dels de guerra, es a dir	32.598.527 ptes.
y $\frac{1}{4}$ dels d'instrucció, es a dir	8.089.893 »

total, per aquests dos conceptes	40.688.420 ptes.
---	------------------

Devent ser llavors l'eczercit $\frac{1}{4}$ de lo actual ($\frac{1}{4}$ dels soldats actuals y $\frac{1}{10}$ de quèfes y oficials), gastariem en guerra 5.433.087 pessetes,

y el sobrant, que es sumat a lo que ja pa- guem d'instrucció.	27.165.440 ptes.
	8.089.893 »

que donen 35.255.333 ptes.

seria lo que podrà gastar Catalunya en educació, sense aumentar ni un sol centímet cap contribució y fent absolutament gratacites totes les ensenyances, primaria, secundaria y universitària.

**

Suposant la creació de 4.000 escoles (més del doble de les d'ara) a Catalunya, ab sòu graduat als mestres, però ab la base mínima de 5 pessetes diaries, gastariem per personal de primera ensenyansa, anyalment, uns 10.000.000 ptes.

per material y escur- sions ($\frac{1}{4}$ del sòu), uns	3.000.000 »
---	-------------

per inspecció, ofici- nes, premis, etz... per construcció d'edi- fics, anyalment, uns	3.000.000 »
---	-------------

	6.000.000 »
--	-------------

Total, uns....	22.000.000 ptes.
----------------	------------------

Eusenyansa superior universitaria, ab uns 150 professors, 10 duros diaris un.	3.000.000 ptes.
--	-----------------

material, premis y pensions	1.000.000 »
Ensenyansa secunda- ria, ab 250 profes- sors, ab 5 duros diaris un	2.250.000 »
foment de museus científichs	2.000.000 »
foment de l'art	2.000.000 »
treballs d'estadística, miners, etz.....	2.000.000 »
Total	34.250.000 ptes.

Y sobre encare un milió.

Comparin los mestres abdós pressupostos; fixinse en aquells tres fets en que's funden aquests que's faria Catalunya, y judiquin si's convé lluitar per l'autonomia educativa, com han demanat fins los catedràtichs oficials; si's convé que Catalunya puga governarse per sí, pera poguer cambiar los pressupostos.

JOAN BARDINA.

(D'*El Clamor del Magisterio*.)

Los petits touristes

Agradosament corpresos quedarem diumenge prop passat a l'arribar al plà de la Sèu. Un estol de noyets forasters s'estaven admirant les belleses de nostra Catedral.

Verament intrègals per tal visió, volgrem esbrinar qui eren aquells petits visitants, y a l'efecte romanguerem breus moments ben a la vora seva. ¡Quina fou nostra plaenta sorpresa quan sentirem que aquells joves parlaven com nosaltres! Eren catalans!

Ab greu siga dit, estèm poch avesats a veure que propis de la terra vingan a estudiar historia y arquitectura en nostra vella ciutat.

Mes ara sí que eren propis de la terra aquells petits estudiants de les antigües belleses de la vella Tarraco.

De lluny, seguirem les passes d'aquell estol de jovenalla, y ab quin goig sentirem les mil preguntes que feyen enciusos per les grandiositats de nostres monuments!

Impresionades quedarien aquelles joves intel·ligencies devant de la nostra Sèu: aquella arquitectura tan seriosament hermosa, los faria gaudir fortes sensacions de grandiositat y bellesa, y segurament vibraria en ells lo sentiment de l'estètica; veurién en dita construcció les diferents arquitectures y ab elles les diferents èpoques en que fou edificada, estudiant així quelcom d'història de l'art.

Per nostres carrers quedarien com esmaperduts al viure l'ambient de pau y quietut que en ells s'hi respira, y l'hermosura y suavitut de nostres costes los donaria idea d'aquelles costes de Grecia, les que sols coneixen per l'història y per la geografia.

D'art romà quedarien certament coneixadors al veure l'Aquaducte (Pont del diable) y los restes del Palau d'August (Castell de Pilat) com les escasses runes del Foro, del Circo y Teatre, tots monuments romans.

Mes ahont segurament capirien mes l'impresió de les grandes passades, seria al Museu arqueològich. Allí presentirien, si bé no comprendrien del tot, l'importància històrica d'aquelles invaluables desfetes, estarien durant aquella visita pendents de les paraules instructives a ells dirigides, amatents en voler comprender y esbrinar totes les belleses que allí s'enclouen; entreveurien quelcom de l'art y història dels grecs y dels romans; y sens donar-sen compte, ells mateixos, farien més estudis tant en història com en arts antigües ab aquella visita, que pas en moltes hores passades devant dels llibres.

Y al veure nostres muralles sentirien

com una veneració a les generacions prehistòriques de celtibers y altres rases, que anaren pujant tan robustes parets, veientse allí també les diferents èpoques de construcció desde les més antigues fins a les relativament modernes.

En fi, portarien gravat en ses imaginations, al sortir de Tarragona, tot quant té d'important y hermosa nostra ciutat.

No pot donar-se millor esbarjo ni millor estudi recreatiu. Estudiar fent sport, y fer sport tot estudiant, veusquí la darrera paraula de la pedagogia moderna.

Ells, los nens, no poden avuy avalorar tota l'importància d'aquest sistema d'educació, mes demà, quan serán homes, al trobar-se ben segurs en llurs criteris recordaran lo ben cimentada de sa educació, y allavors agrairán en lo que valen los desvetllaments de qui en bé seu fa tot lo possible per orientar tan bé com se puga llurs coneixements.

Tarragona, ahont se poden fer grans y profòns estudis en totes ses antigues construccions, es y serà la meta dels que senten amor a l'història y a l'art.

Quan plaeix fóra per nosaltres veure re-

petirse aqueixes agradooses visites! Avuy que dins de casa nostra, dins nostra estima Catalunya's desprà ab ver entusiasme l'amor a l'educació ben basada, a l'instrucció ben entesa; avuy serà fàcil vinguin de tant en tant estols de noyets a qui s'ensenya a estudiar l'història y l'art entre les altres branques del saber humà, perquè aixòs a l'ençàms que tinguin llarchs coneixements mundials, sápiguen també les glories passades de sa benvolguda patria.

Mes serà difícil trobar sempre per Menor un bell tarragoní qui ab tant d'amor als deixebles com a la ciutat, compenetri a n'aquells de les belleses d'aquesta.

Benvinguts siau, hermosos plansóns de homes de demà; Tarragona vos saluda agraint vostra visita y vos desitja sigau sempre tan ben guiat, com en l'escursió present, per tan gentils acompañants, a qui endressém també nostre agraiment, desitjant revèrels tot sovint en llur patria tarragonina.

JOSEPH MIRALLES.

Tarragona 14 janer 1907.

DEVER DELS CATÒLICHES EN LA LLUITA ELECTORAL

Conferència de Mossén Alcover

A la sala d'actes del Comitè de Defensa Social de Barcelona, hi donà una conferència sobre aquest tema l'eminent patrici doctor don Antoni M.ª Alcover, vicari general de la diòcesis de Mallorca, canonge magistral de la Seu de Palma, director y organizador dels treballs del Diccionari català y del primer Congrés internacional de la llengua catalana.

La concurrencia era nombrosa y molt distingida; omplia tota la sala y també les sales adjacents. Hi havia bastants sacerdots.

Lo senyor Parellada va molt ben dir quatre mots en lloansa del conferenciant, forsa coneget en tota la terra catalana per sos treballs enaltint la nostre hermosa llengua, tan estimada pels catalans. Mossén Alcover es no sols un apòstol del nostre idioma, sinó que es un apòstol de la Iglesia; per lo tant, tot catòlic havia d'escoltar sense apriorismes la sanitosa doctrina que, sobre la conducta a seguir en la lluita electoral, se proposava exposar.

Mossén Alcover parlà ab aquella sensillesa de paraula en ell característica, ab frase clara y precisa y ab una sinceritat encisadora. Digué que venia a dir lo que honradament sentia sobre la conducta que s'imposa a ne'ls catòlichs respecte de la cosa pública y que si hi havia algú que li cerqués discussió pública, ell no contesteria, perquè ja massa n'hi ha hagut de fastigoses discussions y disputes entre catòlichs que han omplert de fèl lo cor del Sant Pare. S'havia fet lo propòsit de no fer més obra negativa, sinó positiva.

Y, entrant en materia, se preguntà: «Quina és la conducta que s'imposa a ne'ls catòlichs avuy, d'una manera especial als de Catalunya y més que tots als de Barcelona, envers de la cosa pública?»

Lo seu parer diu que l'ha formulat després d'haverlo pensat y repensat, y consultat ab persones sabudes, teòlechs, moralistes, polítichs y gent fidada dins les realitats de la vida y coneixedors de totes les idees y tendencies de la societat actual.

Comensà estudiant l'espiritualitat y temporalitat de l'homè, la constitució divina de l'Iglesia y la de la societat civil, que Déu la deixà a voluntat dels homes. La Iglesia may ha considerat lo poder com a patrimoni exclusiu d'un o variis homes, sinó que considera un dret imprescriptible y inalienable d'intervenir en la governació de l'Estat o de la ciutat. Los catòlichs han de defensar y procurar lo bé de la Iglesia, y com a ciutadans, quel' règim del seu govern sia'l menys defectuós, lo meller possible.

Aixòs conseguexen prenen una part activa en la política, exercint influencia en los municipis, diputacions, Corts y Poder executiu, prenen part en les eleccions en defensa de nostre vida temporal y espiritual.

Digué que aquesta influencia no han sabut conquistarla'ls catòlichs. Admira als que en lo sigei passat sacrificaren llurs vides en defensa de la religió, però si aquells sacrificis heròichs en lloc de ferlos a mà armada a la montanya, los ha-guessin fet a les viles intervenint en l'acció política haurien donat més fructuosos resultats apoderantse de la governació de l'Estat.

Alabà la campanya dels catòlichs en les Corts constituyents de 1870, però flectomà l'inèrcia que després han patit. La causa d'aquesta inutilitat la trobà ell en que s'ha passat lo temps en discutir massa'ls principis, refinant massa, estrenyent massa'l criteri, essent massa exigents en materia d'aplicació dels principis y de la doctrina, fins al punt de considerar erroni y herètic lo quel' Papa y'ls Bisbes nos ensenyaven, desobeint llurs advertencies y llissons.

«Quina influencia exerciren en la vida política d'Espanya aquelles lluites entre catòlichs per la depuració de la doctrina? Pogué l'integrisme organizar les forces catòliques? Quins resultats donà'l programa del integristes publicat en català en 1889 proclamant moltes coses que avuy estan incloses en lo programa catalanista? No donà cap resultat per deficiencia y ineficacia del sistema, del temperament y del procediment d'aplicació!

S'ha de seguir un altre procediment cercant una idea, una paraula que aixequi les multituds y aquesta paraula és Catalunya, lo bé de Catalunya, la causa de Catalunya, que té la virtut d'emportarse les voluntats y'l pensament, despertar l'entusiasme en tots los cors y guanyar la joventut.

Aquest moviment creix cada dia més: lo pervindre es seu. Anirà avant sempre, ab los catòlichs si hi entren en ell, y sense si no hi entren, y desgraciats de nosaltres si'ns quedem enfòra. Dins d'aqueste moviment hi han elements bons y dolents y hi predominaran los sentiments de la majoria, los que hi portin més fosa. Fins avuy han predominat los bons y ho proben los diputats a Corts, provincials y regidors que'l Catalanisme ha elegit, tots ells favorables a la causa de la religió.

Es dever dels catòlichs intervenir ab totes les nostres forces y energies en lo Catalanisme pera ferhi predominar les nostres conviccions. Lo Catalanisme es una gran forsa política que cal utilisarla pera influir poderosament en la vida política espanyola.

Se dirà que dins del Catalanisme hi han elements heterogenis, enemicis de la Religió y que actualment ab carlins y republicans la Solidaritat forma una barreja feresta. Estudièmho. ¿Es lícit pertenèixer a la Solidaritat?

La Solidaritat és una coalició de partits pera assolir l'autonomia de Catalunya, pera defensar Catalunya de sos enemicis, pera treballar pel bé de Catalunya. Es únicament això, conservant cadascú íntegra la seva significació religiosa y política anterior. Ben clar s'ha vist en l'acció de cadascú devant del projecte de llei d'associacions.

La Solidaritat sols usa'ls medis que dona'l dret natural y la llei pera assolir sa finalitat.

Essent lícits los medis y'l fi, la Solidaritat es lícita.

Se pot objectar que pot haverhi tracte ab gent incrèdula, irreligiosa y la votació de gent indigna.

Lo tracte ab gent incrèdula pot portar lo perill del contagí d'idees. Però això no es ilícit. Se tolera arreu. Los catòlichs més escrupulosos pera guanyar la vida, pera gestionar llurs coses, pera fer anar avant llurs negocis, formen part de societats industrials y comercials ahont hi ha gent incrèdula. ¿Lo que's pot fer pera defensar un negoci, no's pot fer pera defensar la pa-

tria?

Los catòlichs se poden prevenir pera rebutjar victoriósament aquest contagí.

Hi han rahons poderoses pera tolerar aqueixos inconvenients.

L'autonomia seria un gran bé pera Catalunya. Son moltissims los que consideren necessaria l'unió de tots los catalans pera lograrla y aixòs consegueix a la Solidaritat. Si hi hagué que discuteixi la paraula necessaria, al menys no podrà negar que és convenientissima pera arribar a tal resultat.

La segona objecció pot ésser la votació de gent indigna.

Primerament s'ha de suposar y recordar la doctrina tan debatuda l'any passat y practicament certa que es lícit entre dos mals inevitables triar lo menor. Això és una cosa quel' bon sentit ho ha ensenyat sempre y ho ha practicat tothom, fins los que en principi ho negaven y cendempaven com a norma política, practicament en llurs coses ho feyen y ho observaven, sens adonarsen, això ho hem de creure, de llur contradicció.

Segonament: la Solidaritat, ademés de la votació directa, nos en portarà una altra indirecta, es a dir, que votant jo un republicà aquí, per exemple, los republicans votarán un catòlic a un altre districte.

I. Votació directa.—Los casos més difícilsos sembla que són: Primer, que s'hagi de triar entre dos anticatòlics, antisolidari l'un y solidari l'altre, y segon, que s'hagi de triar entre un catòlic antisolidari y un anticatòlic solidari.

Primer cas. Jo no veig que ningú pugui negar quel' solidari es un mal menor, sinó qui negui quel' fi que busca Solidaritat es un bé. Ab això n'hi ha prou pera fer lícita la votació; ara, ademés, segons lo grau de conveniencia o necessitat que cadaú vegi en aquest fi pel bé de la patria, la votació serà també convenient o necessaria.

Dues solucions diferentes podrà algú imaginar: primera, presentar per tot arreu diputats catòlics; segona, abstenerse de votar. La primera solució es purament ideal ahont no hi ha probabilitats de triomf y ademés en molts casos portaría'l mal major de que triomfés un antisolidari; la segona, primerament portarà també l'últim inconvenient, y segonament es contra una veritat que avuy tothom defensa, de que convé que's voti sempre que licitament se pugui votar, pera acostumar als bons a l'acció política.

Segon cas. Lluita entre un solidari anticatòlic y un catòlic antisolidari. Primer. Si'l catòlic es autonomista, mes per preventius no ha entrat en la Solidaritat, s'ha de votar lo catòlic autonomista, perquè casi b'és qüestió de nom. Segon. Si'l catòlic no es autonomista, a) sembla un absurde moral que un catòlic no vulgui defensar lo que neix del dret natural, como es l'autonomia; b) seria un disbarat polítich, pogueren trobar catòlics autonomistes; y c) si a pesar de tot això se donés lo cas d'aquest absurde y disbarat, al menys inmediatament sembla que hi hauria conflicte entre'l bé de la Religió y'l bé de la Patria, y siguent aquell superior, hauria de prevaldre, votant lo catòlic.—N. B. Això s'entén sempre quel' catòlic tingui probabilitat sólida de triomf, perquè si la presentació del catòlic fós no més un medi intentat pels enemicis de restar vots a un autonomista pera fer triomfar un centralista, no tindrà cap valor moral, al contrari seria camí d'un mal major.

II. Votació indirecta.—En aquest sentit no s'ha de mirar l'acció d'un sol districte, sinó l'efecte total de tot Catalunya. Aleshores lo principi fonamental resulta formulat així: si l'efecte total de la votació dintre de la Solidaritat es un bé major ó un mal menor, religiosa o políticamente, quel' que resulta de la votació catòlica fora de Solidaritat, es lícit y pot ser convenient o necessari votar dintre de la Solidaritat. Aquí la dificultat està en apreciar aquest major ó aquest menor mal; en lo qual sembla convenient advertir. a) Això no pot judicarho qualsevol per lo complicat del problema; ni basta la rectitud catòlica, sinó que es molt necessari l'ull polítich. b) L'efecte no s'ha de midir solament pel número de diputats, sinó també per la qualitat, perquè podrà ser que un de sol sigui més apreciable que molts, y fins catòlicament podrà ser que valguí més un catòlic mitjà prò de grans qualitats polítiques, que un catòlic fervorós inepte. c) S'ha de tenir compte no solament en lo profit primitiu de la votació, sinó ab l'efecte negatiu de fer mal a l'enemic: y així podrà ser convenient donar algun lloc més als republicans solidaris, per atraure forces del partit contrari y acabar de dividir l'enemic; lo qual sempre resultarà un bé major ó un mal menor. d) No's pot mirar solament lo pre-

sent; cal avansar la mirada cap endavant y veure què convé per la consolidació futura, encare que sigui sacrificant algun moment. e) Devegades fins es lícit exemplar es lícit en certs casos de guerra l'enemic.

III. Dificultat general.—Solidaritat potser intentarà guerra a un catòlic no autonomista en districtes ahont aquest hi té sòlides probabilitats. Això es ilícit, per lo tant Solidaritat usa medis il·legits, y si passava, no neixeria de la naturalesa de Solidaritat, sinó d'un error o mala voluntat de alguna persona directiva, yls mateixos catòlics hi tindrien part de culpa. Presentar avuy un candidat catòlic no autonomista semblaria un absurdo moral. Es un absurdo que un catòlic negui una cosa de dret natural com l'autonomia. Seria un disbarat polítich presentar los catòlics un candidat anti-autonomista haventnhi tants, d'autonomistes, que per això tindrien més probabilitats de triomf. (Vegis segon cas. segon a) y b). La tendència intrínseca de Solidaritat es senyalar diputats segons l'equilibri de forces.—Resp. 2.ª: Això no passarà mai, al menys probablement si's catòlics entrauen decididament en la Solidaritat.—

Resp. 3.ª: Tingués en compte ab lo dit més amunt, que devegades es lícit en la guerra ensoriar un temple catòlic pera vèncer l'enemic, e).—Resp. 4.ª: Si fòra d'aquestes advertencies, encare succeeja, ja queda donat lo criteri, això es, que, en definitiva, posats en lo cas d'haver de votar un candidat catòlic anti-autonomista, per allò de quel' bé de la Religió es superior a ne'l de la Patria, pertocaria votar al candidat catòlic anti-autonomista.

I. Convenientia de la Solidaritat.

—Lo anterior no més diu lo que es lícit fer; los catòlics han de fer, y l'acció no's determina solament per lo que's lícit sinó per lo convenient o necessari.

1. La Solidaritat en si mateixa tothom la veu no sols convenient sinó necessaria pel bé de Catalunya. Si mor aquesta, en vindrà una altra; y si no vé, no será perquè falti aquesta necessitat, sinó perquè sobreposarán qüestions secundàries y passions. Les rahons les dóna abundantíssimes l'enteniment y l'experiència.

2. **Pels catòlics.**—Es convenient la Solidaritat?

Presuposo que l'acció catòlica, si vol ser pràctica y humana, no s'ha de contentar en proclamar los principis catòlics, sinó que té d'interessar activament per tots los problemes socials. Són y serán pochs sempre's que s'entusiasmen no més ab idees religioses, y aquests mateixos podrà ser que fassin política detestable. Lo poble en definitiva serà sempre del qui li defensi los interessos materials.

II. Tot està, doncs, en determinar si aquesta acció social y política es més convenient per'l bé de la religió y de la patria que's catòlics l'hs la fassin a) sols y ab nom catòlic, b) o la fassin federats ab nom patriòtic.

a) Pera ferla sols y ab nom catòlic sembla clar que's necessita: primer aptitud política en les persones; segon esperances positives d'atreure'l poble en contraposició d'altres nuclis d'atracció. Aquestes condicions potser les tenen a Navarra y Bascònia, y sent així allí farà bé en treballar pel seu compte: aquí a Catalunya jo no sé veure que hi siguin. Fòra de les rahons l'esperança actual, tenim una experiència de 50 anys. L'intentarlo sent moralment impossible ab los meus reials (no ficticis o condicionals) no condueixen sinó al desredit de l'acció catòlic que patim y al descoratjament que sempre porta una llar ga esterilitat.

b) Fentla federats ab nom patriòtic.—Primer, no tenen de renunciar a cap dels principis necessaris; dintre de la Solidaritat tots se queden ab les seves conviccions y poden honradament defensarles: lo que no podrán realisar sempre totes les seves teories.—Segon, hi ha ventajes, com són

a). Portar ponderació catòlica dintre d'un moviment que, segons totes les probabilitats, ab un o altre nom arribarà a triomfar. Aquesta ponderació la prova la rahó y l'experiència diaria. b). Se fa simpatich lo catolicisme perquè'l veuen treballar en lo humà de modo que solidàriament se li pot atribuir l'efecte obtingut.

c). Lo mateix contacte fà perdre'l rezel. Vegis lo que ha passat aquí ab los carlins ab motiu de la Solidaritat.—d). S'eduquen los contraris fentlos més tolerants. Ho prova l'experiència: los mateixos republicans solidaris han protestat dels insults als catòlics, y son evidentment més respectuosos que's lerrouxistes.—e). Los catòlics s'eduquen políticament a si mateixos, prenen part en l'acció política ab

persones d'indubtable talent polítich.—f). La mateixa propaganda purament catòlica may era estadi més fàcil que en temps de Solidaritat. També ho diu clarament l'experiència.—g). Si no volèm tancar los ulls a la realitat, y torna d'un miracle, tothom vèu aproparse uns temps de reconquesta social per al catolicisme; per lo tant, nos hem d'educar per aquesta lluita pacífica de fets humàns. La Solidaritat és un medi apertissim per això.

III. Això, com tota posició que no es lo ideal que's cerca, té perills pel ideal catòlich, y són: Primer. Los indicats parlant de la licitut de Solidaritat. Ja hem dit los remeis.—Segon. Lo que no minvi aquest ideal catòlich ab una posició que no es la que busquèm. Es una realitat aquest perill, però això vol dir que junt ab l'accio de Solidaritat hi ha d'haver una intensa cultura catòlica en societats purament catòliques, instituïdes *ad hoc*. Això no ho priva de cap manera la Solidaritat.

Acabà indicant que havia dit en poques paraules lo que mereixia ésser tractat ab varies conferencies, que no podia donar per falta de temps, que no venia a discutir; que havia dit lo que sentia devant de Déu y la seya conciencia de sacerdot, de fill de l'Església y de la Patria, proclamant los seus sentiments com a orientacions salvadores y de resultats pràctics per als ideals religios y temporal.

Durant la conferencia, mossèn Alcover se vegé favorescut ab freqüents aplausos, y a acabar, ab un aplaudiment unànim y entusiasta. Foren molts los que s'hi acostaren a estrènyeli la mà y a donarli afeciuoses enhorabones.

Allí mateix s'insinuà l'idea de que calia ferne una nombrosa edició de l'hermosa y patriòtica conferencia, pera escampar per tota la nostra terra tan sana y profitosa doctrina.

LA INCONSECUENCIA

La consecuencia de casi totes les demostracions que no pertanyen a les matemàtiques es lo contrari de lo que s'ha demostrat. Alfons Karr te un gust especial en ferho constar y d'ell es la frase de que «la inconsecuencia es la consecuencia dels actes de l'home.» Això semblarà paradògic, un joch de paraules, una originalitat, però es una de tantes veritats que obereixen a l'extranya naturalesa humana, que per ésser lògica ho es fins en lo illògic.

M'explicaré, perque no m'agrada anàrmen ab metafísiques. Allò d'any nou vida nova es una prova de que tothom fà lo contrari de lo que sab que convé. Tots es temen convensuts de la necessitat d'obrar bé, sense perdre temps ni ocasions; tots sabèm que lo que pot ferse avuy no ha de deixarse per d'á, y no obstant, tots hem dit una o moltes, any nou vida nova, es a dir, jo hauria de fer això y allò y lo altre y lo de més enllà, perque'm convé; però, ara no vull fer res, vull anar contra la meva conveniencia. ¿Per què? Perque l'home es illògic en moltíssimes coses.

Fulano surt al carrer desesperat; acaba de passar comptes, y s'ha esgarritat; lo gasto puja d'un modo insopportable; tira carrer amunt, precipitat, encès, remolejant entrants dents, irritat contra ell mateix; s'ha d'economizar, s'ha d'estalviar!... De xich en xich se va calmant, l'exercici corporal li calma l'agitació mental, son pas va retardantse, acaba per caminar pausadament, y per últim s'atura devant d'un aparador, veu qualsevol joguina o trasto inútil, bonich. Serà un adorno molt aproposit pel recibidor!... diu l'home. Entra y la compra. Al sortir troba a n'en Mengano, un amich, ab qui no s'havien vist de temps.

—Ola!... ¿Què tal?

—Home!... Tu per aquí?

—Tinch la família fòra.

—Jo també. ¿Desde quant?

—Desde avuy. Menjo a la fonda.

—Jo un dia vaig aquí, l'altre allà, no tinch punt fixo.

—Vinaten ab mí.

S'acompanyen tot enraionant surt la conversa del gasto diari. Lo Fulano està horroritzat; en Mengano encara més; se'n van tots dos al restaurant; en sent allà...

—¡Vatúal mónl!... *Hombre!* —diu un senyor tot rodanxonet y petító, cara vermella y clatell molsut.

—¿Cóm rediatxos ets per aquí tu?...

Es en Sutano; un que viu a un poble de Tarragona y ha vingut a arreglar uns negocis...

Per abreviar; tot sopant, per més que es temps de veda, en Sutano sab unes perdius per allà al poble... si, l'viaje es carot, però es un dia; no's veuen sinó de

cent en quaranta!... Una cassera anirà d'allò més bél... Les famílies són fòra... es una petita calaverada!... Anirà d'allò més bél!

En Sutano, ab la cara vermella, ls ulls alegres y bellugadissos, fent la descripció del país, està insinuant, temptador: *Hombre!*... no sabs lo gust que'm donariau!... deixala estar la feyna; es una vegada!...

En Fulano paga per tots, y queda decidit lo viaje.

A l'anar a retiro, s'recordava de que volia economisar.

**

No solzament hi ha falta de llògica ab lo que l'home's proposa, sinó entre'l criteri y's actes. Generalment ningú es lo que's pensa ser. Per això ls cobarts fan lo valent, los usurers lo pobre, los egoistes se creuen víctimes del seu bon cor, los xerrayres se creuen reservats, los homes de sòrt contén desgracies y ls desgraciats tenen sempre una esperança. Al que's vol casar li passa'l temps sense sentirsen, y'l que va contra'l matrimoni casa en pitjors condicions que un altre, y ls sabis cambian de pensament y ls ignorants tenen cops de sabi. Tot en aquest món es un contrassenit, segons com se miri y en proporció variable.

Això com en la naturalesa tot està disposat sàbiament, en la societat tot té'l seu punt ridicol d'inconsecuencia o falta de llògica, que a voltes arriba al grau màxim de l'ironia y del sarcasme més dolorós.

Si no fós un defecte incorregible, seria imperdonable; però no podento arreglar, ho tenim de deixar això.

Aquestes reflexions me fan recordar un fet, que vé molt a tom.

**

L'escena, en un eafè, tres amichs al voltant d'una taula, la conversa animada; un d'ells, lo més jove, te la paraula, que es fogosa, nerviosa y en tò major.

—¡No senyor!... La dòna està mal educada; se la adulà sempre y se l'enganya concedintli graciosament totes les qualitats, encara que no'n tinga cap. Això fins s'explicaria si's fes ab la que agrada a cada hu de nosaltres; però es que tots los homes fan lo mateix ab totes les dònes per més que no agradin, fins a les indiferents, encara que sian antipàtiques y odioses.

—Escolta Guich,—fa un altre—que voldràs que a la que es lletja se li digués lletja, y a la tonta, tonta, y a l'orgullosa orgullosa?

—No, perque entre dir això y fer lo que's fà, hi va molta diferencia. Però no se les deuria adular com fém, ni arribar a felshi crèure pue tenen un mèrit que estan molt lluny de tenir.

—No sempre, Guich!...

—Exceptuant un mitj per mil!

—Una mica més!...

—Te dich que no, Pons!... Mira que jo coneix lo gènero y sé de que parlo. Si's fém com jo dich, no's criarien les dònes com són ara, ninots de palla plena de vanitat, sense talent ni sentiment...

—Guich, per amor de Déu, que'n fas un gra massa!

—... Ni talent ni sentiment, capasses de fer morir de consumció al desgraciat que cau a la garjola del matrimoni, que no es més que la llibertat de la dòna a cambi del martiri de l'home...

—Me proclamo disposat per ser protomàrtir!...—va cridar lo que no havia dit res fins aquell moment.

—Yo proclamo'l celibat mil vegades preferible a la farsa d'un amor que no pot tenir la dòna perquè té'l cor buyt y'l cap ple de vent! Si senyor!...

—Y tu ho creus, Guich, això que dius?

—Com l'Evangeli. Pons.

—N'estàs plenament, intimament convensut?

—Com de que are som aqui.

En Pons, ab una calma olímpica, ab una ombrá de rialleta als llavis, ab molta flama va dir:

—Donchs... creume Guich;... no te'n desfassis!...

Se va aixecar, va agafar lo barret y paragues, perquè plovia, y's va despedir diguent que havia d'anar a un recado o cito ab un conegut.

Dues hores després en Pons se'n anava a dormir ab lo paragues xop d'aigua que semblava que la donguessen per amor de Déu. Al passar aprop d'un fanal vegé devant d'una porta tancada y dessota la penda del balcó un home mirant endalt, a l'altre costat del carrer. Al cap d'un moment lo conegué: era en Guich; a les cases de l'altra banda hi havia un balcó per ahont sortia claror, però estava tancat y no's veia ningú a darrera'l vidres. En Guich no'l vegé ni aixecà'l cap.

L'esperit burleta y fret d'en Pons lo portà a averiguar aquella estranyesa y no tardà en saber que aquella nit en Guich havia anat a casa seva moll com un peix, que a l'endemà sobre la taula del seu cuarto hi havia infinitat de retallats de cartes escrites o comensades y esquinsades y que aquell balcó de la llum era d'una casa ahont hi havia una rossa de vint anys, molt aturada y flemàtica, es a dir, *sosa*...

En Pons iornà a dibuixar ab lo; llavis aquell pretext de rialleta... y no va dir res...

**

¿Algú's pensará que en Guich es ua personaje imaginari, enmotllata a corre cuya perquè convenia?

No; en Guich existeix, es de carn y ossos, y no solzament existeix, sinó que per un estil o altre, de Guichs ne trobareu a cada pas.

F. GIRBAL JAUME.

DURÁN Y BAS

Acaba de morir a Barcelona aquest català illustre, un dels pochs representants que restaven d'aquella generació que ab bona fè manifesta havien intentat la resolució del problema de Catalunya dintre'l motlls del règim actual.

Se feu gran y respectable com ho consegueixen los homes eminents de la nostra terra: per llur propi y únic esforç. Sigué Ministre de Gracia y Justicia ab en Silvela, y quant los aconteixements l'obligen a triar entre'l favor governamental y Catalunya, no vacilà un moment: deixà la cartera proclamant en son darrer discurs al Senat que l'única solució del problema era la total autonomia política y administrativa de la nostre terra.

Com a advocat, com a catedràtic, com a polític y econòmita deixa un nom inmaculat, una reputació venerada, un prestigi dels que sols se guanyan a forsa de treball, constància y honradesa.

Per això tot Catalunya ha plorat y seguirà plorant per molt temps la pèrdua d'En Durán y Bas.

NOVES

La llarga malaltia que feya algun temps patia la respectable y virtuosa Sra. D. Dolors de Suelves, tingué'l passat dissapte dolorós desenllás, morint rodejada de les atencions dels seus fills y ab los auxilis de la Religió.

A tota la seva desconsolada familia y particularment a son fill lo Canonge Magistral de la nostra Sèu Dr. D. Antoni Balcells, fem avinent lo testimoni del nostre pèsam, desitjantlosi la conformació necessària en aitals casos.

Comensen a sonar noms per les properes eleccions generals. Se diu que pels districtes de Valls y Vendrell, lluitarán respectivament nostres excelents amichs D. Vicens de Moragas y D. Jaume Garner.

Ho celebraríem.

Passat demà dilluns, a dos quarts d'onze del matí, tindrà lloc en la parroquial iglesia de Sant Joan Baptista los funerals pera l'etern descans de l'ànima del que fou Sr. D. Joseph Guerrero Martorell (Q. E. P. D.) cantanç en los mateixos per la capella del Mestre Sr. Roig una missa de requiem obra del difunt.

Reiterèm a la família nostre pèsam més sentit.

Han passat les festes del Carnestoltes que han sigut pobrissimes y fredes com poques vegades, y de les quals sols podem esmentar ab sincer elogis ls balls celebrats a l'Atenèu de Tarragona, que han consigut un veritable succès, tant per la nombrosa y distingida concurrencia que hi ha acudit com per l'esplendidesa ab que s'hi ha derrotat serpentines y confetti. Lo ball del dilluns ab sa xamosa comparsa de clowns y colomines, deixarà per molt temps agrados recort y constituirà una proba més del bon gust y cultura que presideix totes les festes de l'Atenèu.

—Neurastenia.—Neurostèdgeno Sugrañes.

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL

Atenèu de Tarragona

Funció pera demà diumenge

NIT.—La grandiosa ópera en quatre actes del mestre Verdi, «Rigoletto».

TIP. DE FRANCESCH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

CLÍNICA Y CONSULTORI

PERA LES ENFERMETATS DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria y parts

BAIX LA DIRECCIÓ DEL

DOCTOR RABADÁ

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Polyclínica del Doctor Fargas y Metge de les Cases de Socors de Barcelona.

Consulta: De 10 a 12 y de 5 a 7.—Pera obrers, de 7 y mitja a 8 y mitja nit.—Pera's pobres, franca, los dilluns, dimecres y dissaptes de 12 y mitja a 1 y mitja.

Rambla de Castellar, 31, principal

Emulsió NADAL Mellor que Scott y silicona ab 50 per 100 oli bacallà tot assimilable. Usant oli sol, se tolera mal y perd vies intestinals. Reconstituyen nens, adults, vells; consunció, convalecències, clorossis, embaràs, lactancia, tos, tisis, escròfules, ràquitismes, anèmia. Certifican eminents doctors Col·legis Metges y Farmacèutics.

MEDALLA DE PLATA

Xarop Hipofosfits NADAL Tònic reconstituent, estimulant. Hipofosfits cal, estricnina, ferro, manganès, quinina, sosa, curasina, neurostína (fòsforo orgànic), formiat sosa.—Anèmia cerebral, enfermetats medulars, astenia muscular; activa digestia, deté caducitat orgànica.

MEDALLA DE PLATA

Glimina NADAL Antidiabètic infalible de «Limas de mar». Démèu literatura.

Major, 14.—TARRAGONA

Senyors Propietaris

Si desitjau planter d'ametllers empeltats ja, de les millors classes y de prèus molt econòmichs procedents de la província de Lleida, dirigiu-se al Sr. Joseph Illa, Comte de Riut, n.º 11, 1.º

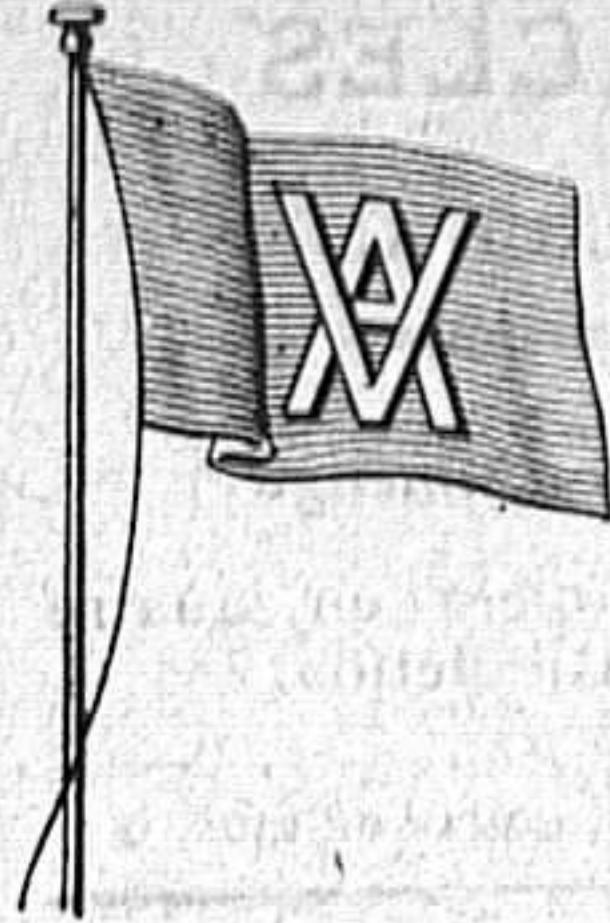
Tallers d'Arts Sumptuaries

FRANCISCO CASANOVAS

SUCCESSOR DE FÉLIX RIBAS

Carretera de Castelló.—TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sum

LÍNIA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y C. S. en C.

SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz, Sevilla, Huelva, Vigo, Villagarcia, Carril, Coruña, Ferrol, Gijón, Santander, Bilbao, Sant Sebastiá, Pasajes, Bayonne, Burdeos y Nantes.

Servei rápid eventual pera'l Nort d'Espanya, ab escala en los ports de Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Coruña y Santander.

S'expedeixen coneixements directes pera Ayamonte, ab trasbord en Huelva als vapors **La Activa**.

S'admet càrrega y passatgers a preus reduits.

Sortirà d'aquest port lo pròxim dijous lo magnífich vapor espanyol

CABO NAO

de 1.230 tonelades, admetent càrrega y passatgers pera'l ports nomenats.

Son cons. Pnatari D. MARIAN PERES.

NEURASTENIES clorosis, debilitat general, anemia

se curen radicalment ab l'ús del
NEUROSTEÓGENO SUGRAÑES
EN TOTES LES FARMACIES

Sastrería y Camisería d'en

VICENS BRELL

NOVETATS de la temporada d'hivern en Sastrería, Camisería y Corbateria.

DEPÓSIT d'ornaments religiosos dels **Fills de Miquel Gusí**, de Barcelona.

DEPÓSIT de l'acreditada sombreria de la casa **L. Trinchet**. Especialitat en los de teula y copa.

Se confeccionen tota mena de trajes y pesses pera senyors eclesiástichs.

Comte de Rius, 23 y Rambla de Sant Joan, 57

DR. SASTRE Y MARQUÉS HOSPITAL, 109.—BARCELONA

Pastilles calmants de la tos del Dr. Sastre y Marqués.

Vi d'ostres del Dr. Sastre y Marqués, lo mellor dels tònicshs.

Sucré vermifruix del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey pera espulsar los cuchs.

Essència febrífuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febres.

Dentíclina del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los accidents perillosos de la dentició.

Conservador de la boca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'eviten tots sas malalties.

Per a tenyir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.

Casa especial en Axarops medicinals dosificats

AYGUA NAF SE RRA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigües de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bò, que resisteix tota prova al devall d'un canaló. Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebóns, que ni Rafael ni Murillo los podrían fer melló; aproposit per regalos; causan gran admiració. Trobarán també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totas menes que són molt barato y bons. Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26.—Comte de Rius, 26.—TARRAGONA

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

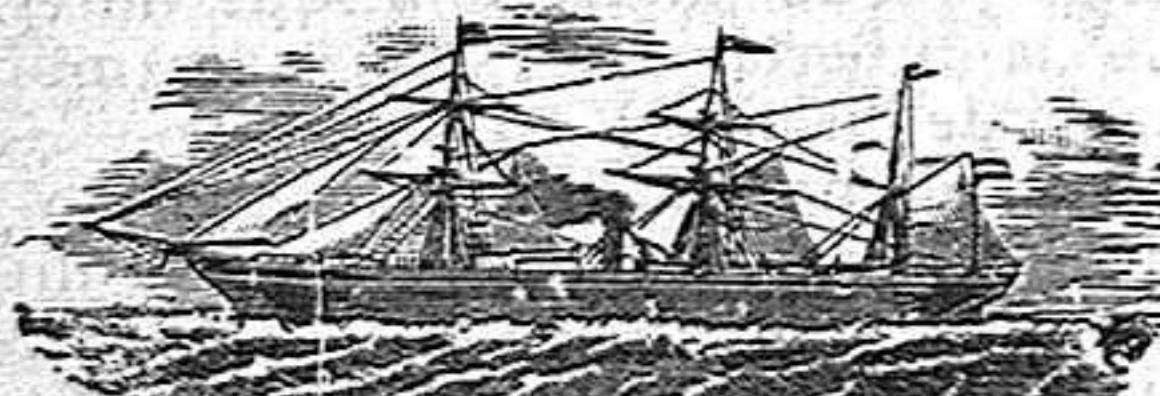
Redacció: Carrer Méndez Núñez 6, baixos. Administració: Rambla de St. Joan, 39. Llibreria y Centre de suscripcions de D. Sadurní Ginesta.

Preus de suscripció

Tarragona, trimestre.....	1'50 pta.
Fora.....	1'50 »
Extranjer.....	2'0 »
Número d'avuy.....	15

De venda en lo local de l'**«Associació Catalana»**, carrer de Méndez Núñez, 6 y en la esmentada Llibreria.

Anuncis a preus reduits

Serveys de la Companyia Trasatlàntica

Linia de Cuba y Méxic.—Lo dia 17 de Febrer sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña lo vapor

ALFONSO XIII

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova York, Cuba y Méxic.—Lo dia 24 de Febrer, sortirà de Barcelona, lo 26 de Málaga y'l 28 de Cádiz, lo vapor

BUENOS AIRES

directament pera Nova York, Habana y Vera cruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo. També admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Habana.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Mars sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor

MANUEL CALVO

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la fio tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta.

A l'engrès importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra.—Reus
A la menuda: Farmacia del Centre.—Tarragona.—Demanar AYGUA NAF SERVA

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, d'ahont surten lo 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guaya, admeten passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combinacions pel ferrocarril de Panamá ab las companyías de navegació del Pacific, pera quals ports admets passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També càrrega pera Maracaibo, Coro, Carupano y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y pera Trinitat, ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 2 de Mars sortirà de Barcelona, havent fet las escalas intermitjas, lo vapor

ALICANTE

directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Africa, de l'India, lava, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de Mars sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor

P. DE SATRUSTEGUI

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linia de Canàries.—Lo 17 sortirà de Barcelona, lo 18 de Valencia, lo 19 de Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor

M. L. VILLAVERDE

directament pera Tánger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Santa Cruz de la Palma, retornant a Santa Cruz de Tenerife pera empender lo viatge de retorn, fent les escalas de Las Palmas, Cádiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Linia de Fernando Poo.—Lo dia 25 de Mars sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor

SAN FRANCISCO

pera Fernando Poo, ab escalas a Casablanca, Mazagán y altres ports de la costa Occidental d'Africa y Golf de Guinea.

Linia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dijous, dimecres y divendres. Sortidas de Tanger: dimars, dijous y dissaptes.

Aquests vapors admeten càrrega en las condicions més favorables y passatges, a quins la Companyia dona allotjament molt cómodo y tracte esmerat, com la acreditació en son dilatat servei. Rebaixas a famílies. Preus convencionals pera camarots de luxe. Rebaixas pera passatges d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expènen passatges pera tots los ports del món servits per línies regulars. La empresa per assegurar las mercaderías que s'embarquin en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.—Rebaixa en los nòlits d'exportació.—La Companyia fa rebaixas de 30 per 100 en los nòlits de determinats articles, ab arreglo a lo establegit en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comercio y Obras Públicas de 14 Abril de 1904, publicada a la Gaceta del dia 22 del mateix mes.

Serveys comercials.—La secció que d'aquests serveys té estableiert la Companyia s'encarrega de treballar a Ultramar los Mostruaris que li siguin entregats y de la collocació dels articles, qual venda, com ensaig, desigui fer los Exportadors.

Per a més informes dirigir-se a son agent

D. EMILI BORRÀS